

MEDDELELSER

FRA

DET NORSKE MYRSELSKAP

Nr. 2.

April 1961.

59. årgang.

Redigert av Aasulv Løddesøl

DET NORSKE MYRSELSKAPS ÅRSMELDING OG REGNSKAP FOR 1960.

Ved direktør Aasulv Løddesøl.

Året 1960 har i det store og hele budt på gode vilkår for Myrselskapets arbeid uten forstyrrende innslag av betydning av noen art. Særlig vil vi fremheve de gode værforhold som de av våre funksjonærer som har hatt oppdrag i Nord-Norge har arbeidet under, og som har muliggjort undersøkelse av betydelige myrvidder, fortrinnsvis med tanke på oppdyrking. For øvrig har oppgavene i meldingsåret — stort sett — vært av tilsvarende art og antall som de nærmest foregående år.

Med 1960 avslutter Det norske myrselskap sitt 58. arbeidsår. Vi som arbeider i selskapet har ved årsskiftet en sterk følelse av at vi er inne i en periode hvor behovet for selskapets assistanse er stadig stigende. Dette skulle love godt for selskapets fremtid, det gjelder bare at selskapet klarer — og evner — å imøtekomme de mange ønsker — og krav — som melder seg fra de forskjellige hold.

Medlemmene i 1960.

Pr. 31/12 1960 hadde Myrselskapet 1.178 medlemmer. Dette tallet fordeler seg med 452 på livsvarige medlemmer, 527 årsbetalende, 90 indirekte, 6 korresponderende og 3 æresmedlemmer. Videre hadde selskapet ved årsskiftet 147 innen- og utenlandske bytteforbindelser.

Når det gjelder avgang av medlemmer, må vi nevne at 10 medlemmer er avgått ved døden i meldingsåret, derav 3 livsvarige og 7 årsbetalende. Det er innmeldt 42 nye medlemmer i 1960, hvorav 10 livsvarige og 32 årsbetalende.

Funkjonærene.

Det har ikke funnet sted noen endringer hverken i antall eller personer når det gjelder selskapets faste mannlige funksjonærer i 1960. Av midlertidig arbeidshjelp har vært engasjert tidligere assistent ved myrundersøkelsene, sivilagronom Odd Norang, i 4 måneder i 1960. Det meste av tiden har Norang deltatt i myrundersøkelser

i Nord-Norge. Kontorfullmektig II ved hovedkontoret, fru Karin Sørensen, er — etter søknad — blitt innvilget 1 års permisjon regnet fra 1. juli 1960. Som ny kontordame ved hovedkontoret i permisjonstiden er ansatt frk. Ragnhild Vaaler, Våler i Solør. Kontorfullmektig I, frk. Edith Fjæreide, som ved årsskiftet var sykepermittert, tiltrådte stillingen igjen 1. februar i meldingsåret.

Opplysningsvirksomheten.

«Meddelelser fra Det norske myrselskap» er — som i tidligere år — trykt i 1400 eksemplarer og er sendt selskapets medlemmer, bytteforbindelser og annonsører gratis. Enkelte artikler er dessuten utgitt som særtrykk, nemlig:

- Elgmork, Kåre: Myrvannsjøen som innsjøtype.
 Hagerup, Hans: Kort melding om vær og årsvekst ved Det norske myrselskaps forsøksstasjon på Mæresmyra i året 1959 (tatt inn i årsmeldingen).
 Hornburg, Per: Melding om tørkeforsøk med strøtorv på Vikeid, Sortland herred, Nordland fylke.
 » » Melding om prøveproduksjon av formbrensel.
 » » Bruken av myrene i Nord-Norge og fremtidsmuligheter.
 Lie, Ole: Dyrkingsmåter og dyrkingsomkostninger. Erfaringer vedrørende myrjord.
 Løddesøl, Aasuly: Det norske myrselskaps årsmelding og regnskap for 1959.
 » » Hva med myrene? Aktuelle arbeidsoppgaver og muligheter.
 » » Brenntorvproduksjonen i 1960.
 Semb, Gunnar: Kjemiske jordanalyser til orientering om gjødselbehovet.
 Wold, Einar: Myrene i Vikna herred, Nord-Trøndelag fylke.
 » » Myrene i Nærøy herred, Nord-Trøndelag fylke.

Etterspørselen etter tidligere utgitte bøker, publikasjoner, forskningsmeldinger og særtrykk vedkommende myr- og torvspørsmål, har vært relativt stor i 1960, ikke minst fra landbruksfunksjonærer og institusjoner i landbrukets tjeneste. Her kommer også utenlandske bytteforbindelser inn i bildet.

Kurser, foredrag, ekskursjoner o. l.

Det viktigste ledd i Myrselskapets opplysningsvirksomhet i 1960 var utvilsomt et kurs i myr dyrking som ble arrangert i samarbeid med Kontoret for Landbruksdepartementets rettleiingstjeneste. Kurset ble holdt på Nordland landbruksskole, Kleiva i Vesterålen, og kursdeltakere var i første

rekke samtlige landets fylkesagronomer i jord- og plantekultur. Skolens rektor, Einar Nyberg, var en utmerket vert for kurset, som ble ledet av statskonsulent Sverre Sleire i Landbruksdepartementet. Som foredragsholdere fra Myrselskapet deltok direktør Aasulv Løddesøl (2 foredrag), forsøksleder Hans Hagerup (2 foredrag), konsulent Ole Lie (2 foredrag) og konsulent Per Hornburg (1 foredrag). De andre foredragsholdere var jorddyrkningsdirektør Johan Teigland, fungerende fylkeslandbrukssjef i Nordland, Bjarne Narjord, rektor Kristian Lockert, forskningsassistent Peder Hove og forsøkslederne Asbjørn Sorteberg, Kåre Retvedt og Karl Flovik, alle med 1 foredrag hver. I tilslutning til foredragene ble arrangert diskusjoner og spørretimer, samt en rekke ekskursjoner med demonstrasjoner på større myrområder og bureisingsfelter i Vesterålen. Omvisninger på Kleiva landbruksskole og ved Maskinprøvebruket på Vikeid, forsøksgården Elvestad i Langenes, samt på prøvebruk i Holmstaddalen var også lagt inn i kurset. Det fullstendige program for dette har tidligere vært offentliggjort i Myrselskapets tidsskrift (hefte nr. 3, 1960).

Så vidt det er mulig å bedømme resultatet p. grl. a. stemningen under selve kurset og de mange positive uttalelser som senere er mottatt, var kurset meget vellykket. Vi håper følgelig at det vil få betydning for planlegging og gjennomføring av dyrkingstiltak på myr rundt om i landet.

I forbindelse med «Landbruksveka 1960» arrangerte Myrselskapet et foredragsmøte sammen med Ny Jord, hvor herredsagronom J. Heggelund Smith og konsulent Ole Lie holdt foredrag om «Dyrkingsmåter og dyrkingsteknikker», henholdsvis for fastmark og myr. På møtet ble dessuten for første gang fremvist filmene: «Mekanisert nydyrking av fastmark» og «Mekanisert nydyrking av myr». Filmene, som er produsert av Landbruksdepartementets Film- og Billedkontor i samarbeid med O.E.E.C., ble introdusert av kontorsjef L. Grimelund Kjelsen.

For øvrig kan nevnes at flere av Myrselskapets funksjonærer under befaringer og undersøkelsesreiser har holdt foredrag og/eller foretatt demonstrasjoner av interesse for myr dyrking, torvdrift og jordvern. Det kan også nevnes at 3 av Myrselskapets funksjonærer har holdt foredrag i Norsk Rikskringkasting i løpet av 1960.

Som et ledd i opplysningsvirksomheten bør dessuten omtales det internasjonale samarbeid som Myrselskapet har hatt i meldingsåret.

Også i 1960 har vi hatt besøk av enkelte utenlandske myrforskere, og av interesserte myr dyrkere, som bl. a. har ønsket å stifte bekjentskap med norske metoder for myrundersøkelser og se resultater av myr dyrkingen i praksis. Dette gjelder både ved forsøksstasjonen på Mæresmyra og ved hovedkontoret i Oslo. Slike besøk medfører gjerne

en del reiser til aktuelle myrfelter, noe som også har vært tilfelle i 1960.

I denne forbindelse kan nevnes at direktør Aasulv Løddesøl, etter innbydelse av direktøren for Statens Tekniske Forskningsanstalt i Helsingfors, professor dr. A. Sundgren, deltok i en internasjonal konferanse av myr- og torvspesialister i Helsingfors i tiden 31. august—4. september 1960. Formålet med konferansen var å forberede og trekke opp retningslinjene for en verdenskongress innen myrforskningen i likhet med det internasjonale «Peat Symposium» som ble holdt i Dublin i 1954. I møtet deltok 8 representanter fra 6 land, nemlig Irland, Tyskland, Sverige, Russland, Norge og — selvsagt — Finnland.

Sekretær Einar Wold har i tiden 3.—14. oktober deltatt som lagleder og dommer ved det 8. verdensmesterskap i traktorpløying, som ble holdt i Italia i nærheten av Rom. Wold er oppnevnt av Norges Bygdeungdomslag som representant i styret for «Verdensmesterskapene i traktorpløying» (World Ploughing Organisation). Ved siden av interessante og spennende konkurransedager, fikk deltakerne et inntrykk av italiensk jordbruk ved ekskursionsdager i distriktene i omegnen av Rom.

Konsulentvirksomheten.

Som vanlig i vinterhalvåret var konsulentene i første 1/4-år av 1960 for en vesentlig del opptatt med bearbeidelse av materialet som var innsamlet den foregående sommer. Da dette var atskillig mer omfangsrikt enn vanlig for Sør-Norges vedkommende, ble vi ikke ferdig med kontorbehandlingen før i slutten av mai. I Nord-Norge derimot kom markarbeidet i gang relativt tidlig, og der var det allerede på det tidspunkt gode værforhold å arbeide under.

Av større saker som ble ferdigbehandlet vinteren 1959—60, og som gjelder myrdriftingssektoren, kan nevnes:

For Nord-Norge:

1. Slettnesmyra, Vannøy i Karlsøy herred, Troms.
2. Trastadmyrene, Kvæfjord herred, Troms.
3. Bakåsmyra, Skånland herred, Troms.
4. Stormyra, Korgen Statsskoger, Korgen herred, Nordland.
5. Svartostjønmyra, Vefsn herred, Nordland.
6. Reipåga-myran, Meløy herred, Nordland.

For Sør-Norge:

1. Lindåsmyra, Lindås herred, Hordaland.
2. Knarvik-Hopemyrene, Lindås herred, Hordaland.
3. Fanebust-Holmåsmyrene, Lindås herred, Hordaland.

Kontorbehandlingen av materialet vedkommende feltene i Lindås var særlig arbeidskrevende, da markarbeidet her foruten kartlegging og myrundersøkelse, også omfattet planlegging av større kanaliseringarbeider.

Av andre større saker som ble kontorbehandlet våren 1960, og som nærmest hører inn under jordvernsektoren, dvs. saker som tar sikte på å hindre at dyrka jord blir tatt til idrettsanlegg o. l., kan nevnes:

1. Sentralidrettsanlegg på Nesttun, Fana herred, Hordaland.
2. Sentralidrettsanlegg på Bergsmyra, Tvedestrand, Aust-Agder.
3. Idrettsanlegg på Liland, Fana herred, Hordaland.

De to førstnevnte anlegg ble undersøkt etter rekvisisjon av Statens Ungdoms- og Idrettskontor, og det sistnevnte etter anmodning av Fana kommune.

Disse tre idrettsbanene var prosjektert hovedsakelig på myr, anlegget i Tvedestrand var allerede påbegynt. Under arbeidet hadde man imidlertid støtt på så store vanskeligheter at det viste seg nødvendig å foreta meget inngående grunnundersøkelser der. Anleggene i Fana var heldigvis ikke påbegynt før Myrselskapet kom inn i bildet, men også her viste grunnundersøkelsene nødvendigheten av ganske store endringer i de opprinnelige planer.

Hva angår rekvisisjoner som har krevd åstedsreiser i meldingsåret, så har antallet vært av omtrent samme størrelsesorden som i 1959. Flere av oppdragene har krevd ganske omfattende undersøkelser i marken med kartlegging, kanalprosjektering og detaljerte myrundersøkelser som grunnlag for vurderingen av hvilken form for utnyttelse som vedkommende myrstrekninger best egner seg til. I undersøkelsene har deltatt konsulentene Osc. Hovde, Per Hornburg og Ole Lie, og sekretær Einar Wold, samt tidligere assistent i Myrselskapet, sivilagronom Odd Norang. Dessuten har direktør Aasulv Løddesøl deltatt i en rekke befaringer, fortrinnsvis som veileder ved selve planleggingen av undersøkelsene i marken.

Brenntorvdriften og jordvernarbeidet.

Torvbrenselproduksjonen har siste sommer vært begrenset til produksjon av stikktorv til selvforsyning. Det har m. a. o. ikke vært produsert maskinbehandlet torvbrensel i Norge siste sommer. Vi ser da bort fra at en del overliggende maskintorv fra 1959 ved Maskinprøvebruket på Vikeid i Sortland, som p. gr. a. dårlig vær i Nord-Norge sommeren 1959 ikke ble bergingstørr da, er blitt berget i år. En del av denne torva er dessuten blitt tørket og knust i år og brikettert til formbrensel av Myrselskapet. Dette for å få mer erfaring

om denslags frosset og mer eller mindre oppsmuldret torv egner seg for produksjon av formbrensel. Konsulent Hornburg, som har hatt ansvaret for disse forsøk, skriver bl. a. om resultatet:

«Pressingen gikk fint — uten en eneste stans p. gr. a. opphenging o. l. Arbeidsformannen vår, Toralf Svendsen, sier at det er det beste materialet han har brukt på Vikeid. Prøvene bekrefter for så vidt de tidligere resultater, at når bare råstoffet er vel fortorva og passe tørt, og har minst mulig innhold av uomdannede planterester, går anlegget bra.»

Når det gjelder årets stikkortvproduksjon i kystbygdene på Vestlandet, i Trøndelagsfylkene og i Nord-Norge, så ble det i alt produsert ca. 601.500 m³ tilsammen, ifølge den utarbeidede statistikk. Sammenliknet med 1959 er dette en tilbakegang på 15,6 %. Likevel tilsvarer det produserte kvantum torvbrensel i brennverdi ca. 240.000 favner skogsved eller ca. 75.000 kulltonn. Verdien av brenntorvproduksjonen i penger utgjør følgelig noe slik som 13 millioner kroner, hvis vi sammenlikner med utsalgsprisen for kull levert i Oslo. Sammenlikner vi med vedprisen levert på forbruksstedene, er verdien av stikkortvproduksjonen meget høyere, antakelig minst 20 millioner kroner. Som kjent noteres for tiden barved til kr. 86,— pr. favn opplesset nærmeste jernbanestasjon eller dampskipsstoppested.

Konsulentarbeidet innen denne sektoren har i meldingsåret overveiende bestått i veiledningstjeneste, og i utmåling av nye torvparseller hvor torvstikkingen på eldre teiger av en eller annen grunn bør stoppes. Her kommer bl. a. hensynet til Jordvernlovens*) bestemmelser om at det ikke er tillatt å stikke torv på grunne myrer inn i bildet. Det er undergrunnens art som her er den bestemmende faktor. Det kan her være av interesse å gjengi lovens minstemål når det gjelder tykkelsen av de jord- eller torvlag som skal dekke den mineralske undergrunnen eller berggrunnen etter at myrene er «avtorvet»:

0,50 m	når	undergrunnen	er	leire	eller	fin	sand.
0,75	»	»	»	»	»	»	grov sand.
1,0	»	»	»	»	»	»	grus eller stein.
1,5	»	»	»	»	»	»	fjell.

Disse minstemål skal regnes fra overflaten til undergrunnen etter at torvgrava er planert.

Det er en meget interessant utvikling som har funnet sted når det gjelder behandlingen av brenntorvmyrene i de skogløse kystbygdene vest- og nordpå i siste 10-års periode. «Jordødeleggelse ved urasjonell brenntorvdrift», som dessverre var en vanlig foreteelse tidligere i de fleste brenntorvproduserende bygder, er nå om ikke

*) «Lov av 18. mars 1949 om vern mot jordødelegging».

helt stoppet, så allikevel sterkt begrenset. Det er mange faktorer som har medvirket til denne gunstige utvikling. Det er imidlertid tidligere, bl. a. i de årlige meldinger om størrelsen av brenntorvproduksjonen, redegjort utførlig for utviklingen, og for de faktorer som har hatt størst betydning i denne forbindelse. Her skal vi derfor bare understreke betydningen av Myrselskapets veilednings-, opplysnings- og konsulentvirksomhet på dette spesielle område.

Torvstrødriften.

I motsetning til sommeren 1959, har torvstrøproduksjonen i siste meldingsår arbeidet under dårlige værforhold, særlig i Østlandsdistriktene hvor de fleste torvstrøfabrikker finnes. Størrelsen av produksjonen er derfor atskillig mindre siste driftsår, nemlig ca. 420.000 beregnede baller mot ca. 564.400 baller i 1959. Tilbakegangen utgjør m. a. o. ca. 25 %. Den foran oppgitte produksjon i 1960 utgjør både fabrikkmessig produsert torvstrø og torvmuld og den såkalte «heimeproduksjon», som foregår på enkelte gårder og av torvstrølag.

De største avtakere av torvstrø for tiden er Norges Statsbaner, som bruker torvbunter til isolasjon i jernbanelegemet på linjestrekninger som er utsatt for teleskader. Videre brukes store partier torvstrø til de såkalte «Jiffy Pots» (plantepotter) og dessuten til «Huminal», «Elson» og «Tørret hønsgjødsel». Vi må også nevne drivhus- og gartnerinæringene når det gjelder større forbrukere av torvstrø og torvmuld. I de siste par år har det dessuten vært stigende interesse for bruk av torvstrø på tradisjonell måte, nemlig til oppsugning av den flytende gjødsel. Overgangen til utvidet korndyrking på mange bruk med derav følgende redusert husdyrhold, som har vært så alminnelig i de senere år, synes nemlig å ha kulminert, og tendensen synes nå heller å gå i motsatt retning i enkelte distrikter. Derav følger at behovet for torvstrø på gårdene stiger, noe som igjen vil gi seg utslag i større etterspørsel. Foreløpig har dette muligens ikke gitt seg utslag når det gjelder omsetning av fabrikkmessig vare. Derimot søkes flere eldre gårdsanlegg tatt opp igjen for ny drift. Derved kommer Myrselskapet inn i bildet, og det har vært flere rekvisisjoner om planlegging av denne art siste sommer.

Det har også vært noen rekvisisjoner når det gjelder anlegg av nye torvstrøfabrikker og ombygging eller modernisering av eldre fabrikker. Ved enkelte eldre fabrikker foregår det f. t. utvidelser og reparasjonsarbeider, dels med støtte av Statens torvlånefond. I 1960 er det f. eks. bevilget anleggslån til 2 slike arbeider med en samlet lånesum, stor kr. 40.000,—.

I meldingsåret har Myrselskapets funksjonærer ved siden av de vanlige rekvisisjoner om undersøkelse av torvstrømyrer og assistanse ved reparasjonsarbeider og nyanlegg m. v., foretatt besiktigelse av de aller fleste eldre fabrikker som har lån av Torvlånefondet. Denne

kontrollen, som Tilskott- og Kredittkontoret i Landbruksdepartementet har uttalt ønske om å få utført, er for fabrikkene i Trøndelagsfylkene besørget av konsulent Lie og for Sør-Norge av direktør Løddesøl.

I 1960 ble det ved Myrselskapets torvstrøfabrikk, Våler i Solør, produsert 13.365 baller torvstrø. Dette er ca. 400 baller mindre enn det foregående år.

Myrundersøkelser m.v. i dyrkingsøyemed.

Myrselskapets største oppgave innen denne sektor i meldingsåret har vært kartlegging og myrundersøkelse av 5 større områder av Fauskemyrene i Fauske herred i Nordland. Disse 5 feltene ligger på strekningen mellom Fauske i sør og Djupvik i nord. Innen det samme området ligger også det ca. 6.000 dekar store «Fauske bureisningsfelt», som Myrselskapet undersøkte i 1952. Omkring halvparten av sistnevnte felt består av myr.

Undersøkelsene i Fauske i 1960 ble utført etter oppdrag av Jorddyrkingsdirektoratet, og omfatter — foruten vanlige myrundersøkelser — også planlegging av en rekke kanaler med tanke på en foreløpig tørrlegging av de undersøkte myrene. Det er konsulentene Hornburg og Hovde, samt sivilagronom Odd Norang, som har utført markarbeidet der.

En annen omfattende undersøkelse, som også Jorddyrkingsdirektoratet har ønsket utført, gjelder Skas-Heigremyrene i Sola, Høyland og Klepp herreder i Rogaland. Her gjelder undersøkelsen i første rekke en forhåndsvurdering av myrsynkningen og jordsvinnet av store dyrka og udyrka myrvidder som er interessert i en ytterligere senkning av Gimrakanalen. Markarbeidet ble her utført av konsulent Hovde i samarbeid med jordskifte kandidat E. Lahaug i Vassdragsvesenets forbygningsavdeling, som bl. a. har utført kartleggingen av dette store området.

Det kan også være grunn til å nevne særskilt undersøkelse av en relativt stor og delvis avtorvet myrstrekning som tilhører Sundland Torvstrøfabrikk i Vestfold, og som nå tenkes oppdyrket. Her ble markarbeidet utført av konsulent Lie. For øvrig har konsulentene Lie og Hovde og sekretær Wold undersøkt enkelte større og mindre myrstrekninger både i Trøndelag og på Vestlandet, Østlandet og Sørlandet, både med tanke på oppdyrking, beitekultivering og/eller skogreising. I sistnevnte tilfelle gjelder det først og fremst næringsfattige myrer som foruten grøfting, krever gjødsling hvis skogkultur skal lykkes.

Myrbefaringer og demonstrasjoner har også inngått som ledd i konsulentvirksomheten, først og fremst i forbindelse med myr dyrking, grøfting og myrbedømmelse etc. Derved har Myrselskapets funksjonærer kommet i kontakt med mange praktiske myr dyrkere, og likeså med en rekke distriktsfunksjonærer som arbeider innen jord- og

plantekultur. I det hele spenner denne form for konsulentvirksomhet og veiledningstjeneste over et meget vidt felt, som forutsetter inngående teoretiske kunnskaper om myr og torv og dessuten lang praktisk erfaring om myr dyrkingens ulike detaljer dersom resultatet skal bli virkelig godt. De av Myrselskapets funksjonærer som i første rekke har hatt slike oppdrag, har den bestemte oppfatning at selskapet på denne måte kan yte et meget verdifullt bidrag til spredning av nyttig kunnskap om våre myrer og om den mest rasjonelle måten som disse kan nyttes på.

Forskjellige oppgaver.

Også i 1960 har Myrselskapet vært engasjert som konsulent for Statens Ungdoms- og Idrettskontor og av enkelte kommuners idrettsnemnder ved undersøkelse av planlagte eller delvis påbegynte idrettsplasser, vel å merke når disse er forelått opparbeidet helt eller delvis på myr. Vi har også hatt et par — riktignok mindre — oppdrag i forbindelse med veibygging og kanalisering på myr for Forsvarsdepartementet i meldingsåret. Oppdragene av denne art har imidlertid vært mindre arbeidskrevende siste sommer enn i de nærmest foregående år.

Vi vil i denne forbindelse nevne at antallet av konsultasjoner ved hovedkontoret har vært meget stort i meldingsåret. Dette gjelder ikke bare rene myr- og torvspørsmål, men dessuten på en rekke felter som ofte har liten tilknytning til selskapets egentlige arbeidsområde. Det er hyggelig å kunne stå til tjeneste selv om det gjelder saker som ligger noe til siden eller utenfor selskapets opprinnelige formålsparagrafer, men det lar seg ikke nekte at arbeidspresset derved kan bli i største laget.

Myrinventeringen.

Samarbeidet med Trøndelag Myrselskap om inventering av myrene i Nord-Trøndelags kystbygder fortsatte også i 1960. Det var Flatanger herred som da sto for tur, og her ble myrene i Sør-Flatanger undersøkt, mens største delen av Nord-Flatanger gjenstår til sommeren. Flatanger er nemlig et stort herred, og herredets myrreal er hovedsakelig spredt over mange småmyrer som ofte ligger vanskelig til i terrenget. En fullstendig myrinventering innen et herred bør imidlertid omfatte samtlige myrer i herredet, selv om det for mange myrområders vedkommende er små muligheter for utnyttelse i øyeblikket.

Det vil ikke bli gitt noen melding om myrinventeringen i Flatanger før hele herredet er undersøkt. Arbeidet i Flatanger ble utført av sekretær Einar Wold.

Forsøksvirksomheten i myr dyrking.

Ved Myrsekskapets forsøksstasjon på Mæresmyra har det i 1960 vært utført følgende forsøk:

1. Sort- og stammeforsøk	22 felter
2. Kalking og annen jordforbedring	13 »
3. Gjødslingsforsøk	12 »
4. Frøavlsforsøk	3 »
5. Forsøk med magnesium i eng	2 »
6. Forsøk med bergverksavfall på mosemyr	1 »
7. Omløpsforsøk	4 »
8. Grøftforsøk	2 »
9. Ugrasbekjempelse	3 »
10. Pløyedybdeforsøk	1 »
11. Dyrkingsforsøk	1 »
12. Fornyng av plantebestandet i gammel eng	1 »
13. Forsøk med omlegging av beite med mye sølv- buketuer	1 »
14. Ymse dekkvekster ved gjenlegg til eng	1 »
15. Forsøk med bakteriesmitting til kløver	1 »
16. Mangan/fosforgjødslingsforsøk til havre på kalkrik myrjord. (Karforsøk med kalkrik myrjord fra Vikna herred.)	1 karforsøk
	<hr/>
	I alt 69 forsøk
	<hr/>

Som oversikten viser har det i 1960 vært anlagt 68 forsøksfelter og 1 karforsøk.

Videre drives det en del planteforedling med timotei ved forsøksstasjonen. Av overvintrende kløverstammer og av viltvoksende hundegras er det tatt frø som vil bli forsøksdyrket.

Forsøksvirksomheten på spredte forsøks- og demonstrasjonsfelter i ulike deler av landet omfattet i 1960 følgende spørsmål:

1. Sand- og kalkingsforsøk	1 felt
2. Gjødslingsforsøk	5 felter
3. Mikronæringsstofforsøk	8 »
4. Andre forsøk	4 »
	<hr/>

I alt 18 felter

En utførligere melding om arbeidet og forsøksvirksomheten på Mæresmyra blir gitt av forsøksleder Hagerup, hvortil henvises.

Merknader til regnskapet.

Driftsregnskapet for 1960 viser en samlet inntekt, stor kr. 339.712,90, og en utgift, stor kr. 339.324,21. Dette gir en balanse, stor kr. 388,69, som er overført til kapitalkonto. Driftsregnskapet for 1960 viser en stigning, stor kr. 25.116,58, sammenliknet med regnskapet for 1959.

Inntekter:

Hovedkontorets inntekter i regnskapsåret utgjør kr. 283.033,11 i alt, det er kr. 25.189,51 mer enn i 1959. Av dette beløp utgjør øket statstilskott kr. 17.150,00 og dessuten større refusjoner vedkommende myrundersøkelser kr. 6.719,76. For øvrig er det små svingninger både opp og ned på de fleste poster. Som ny inntektspost har vi kr. 600,00 i bidrag fra tre kommuner til Det norske myrselskaps fond for myrundersøkelser (legat nr. 14).

Forsøksstasjonens egne inntekter i meldingsåret utgjør kr. 51.606,79, det er kr. 338,05 mindre enn i 1959. Det er liten forskjell på de fleste inntektsposter her, men det kan være grunn til å nevne at såkalte «Andre inntekter» er noe høyere enn det foregående år p. gr. a. salg av en hest som måtte utrangeres. Tilskuddet fra Myrselskapets hovedkasse utgjorde i meldingsåret kr. 68.582,97, det er kr. 3.642,98 mer enn forrige regnskapsår. Forsøksstasjonens samlede inntekter blir følgelig kr. 121.550,67, eller kr. 4.665,84 større enn i 1959, idet kr. 1.360,91 er overført fra kapitalkonto.

Forsøksanstalten i torvbruk hadde i 1960 en samlet inntekt, stor kr. 5.073,00, dvs. kr. 265,12 mer enn det foregående år. Inntektene her refererer seg utelukkende til forpaktningsavgifter i siste regnskapsår.

Utgifter:

Hovedkontorets utgifter i meldingsåret har vært kr. 204.975,55 mot kr. 194.271,54 i 1959. Økningen utgjør følgelig kr. 10.704,01. Posten «Myrundersøkelser og myrinventering» er økt ganske meget, nemlig med kr. 10.409,91 fra 1959. På den annen side er posten «Brenntorvdriften og jordvernarbeidet» redusert med kr. 7.617,05. For øvrig er det mindre svingninger både opp og ned på en rekke poster. Det er imidlertid to nye poster på utgiftsiden i 1960-års regnskap, nemlig selskapets «Andel av fyringsanlegg i Rosenkrantzgaten 8», stor kr. 2.870,00 og «Arbeidsgiverpremie til sosiale trygder», stor kr. 2.762,55. Den sistnevnte post har tidligere vært relativt beskjeden og har vært ført under kontorutgifter, men p. gr. a. nye avgifter som er kommet til, finner vi det nå riktigst å føre sosiale trygder opp som egen post.

En del av utgiftsøkningen kan dessuten henføres til økede lønnsutgifter p. gr. a. det nye lønnsregulativ pr. 1/6 1960.

Det norske myrselskaps

Vinnings- og

Debet

Driftsregnskap

Utgifter:		
Lønninger	kr.	52.102,50
Reiseutgifter	»	3.725,60
Møter m. v.	»	1.518,85
Tidsskriftet	»	7.812,50
Kontorutgifter og revisjon	»	10.185,41
Arbeidsgiverpremie til sosiale trygder	»	2.762,55
Andel av fyringsanlegg i Rosenkrantzgt. 8	»	2.870,00
Bibliotek og trykksaker	»	654,19
Depotavgift	»	546,00
Kontingent til Landbruksdep. Film- og Billedkontor ..	»	500,00
Kontingent til Norske 4 H	»	200,00
Kontingent til Foreningen Norden	»	100,00
Livsvarige medlemmers fond (avsatt)	»	1.000,00
Myrundersøkelser og myrinventering:		
Lønninger	kr.	35.220,55
Reiseutgifter og assistanse	»	13.479,04
Kjemiske og botaniske analyser	»	1.296,00
Kartreproduksjoner, flyfotos, særtrykk m. v.	»	2.530,60
Diverse materiell (bl. a. nivelleringsinstrumenter)	»	1.523,65
	»	54.049,84
Brenntorvdriften og jordvernarbeidet:		
Lønninger	kr.	60.419,19
Reiseutgifter, håndtlangershjelp m. v. »	»	1.506,75
Kjemiske analyser	»	215,15
Opplysningsvirksomhet og særtrykk »	»	379,40
Kartreproduksjoner og materiell	»	437,13
Kontorutgifter, distriktskonsulentene »	»	2.361,64
	»	65.319,17
Legat nr. 14 (bidrag tillagt kapitalen)	»	600,00
» » » (renter tillagt kapitalen)	»	1.028,94
	Kr.	204.975,55
Forsøksstasjonen på Mæresmyra	»	121.550,67
Forsøksanstalten i torvbruk	»	2.797,99
Overført neste års drift (myrundersøkelsene)	»	10.000,00
Overført kapitalkonto	»	388,69
	Kr.	339.712,90

hovedregnskap for 1960.

tapskonto.

for 1960.

Kredit

Inntekter:	
Hevet ordinært statstilskott v/ Land- brukskontoret	kr. 192.000,00
Refundert lønnstillegg for tiden 1/6 til 31/12 1960	» 6.100,00
Tilskott fra Jorddyrkingsdirektoratet ved- rørende myrundersøkelser	» 29.050,00
	kr. 227.150,00
Refunderte utgifter vedk. myrundersøkelser og myr- inventering	» 30.832,26
Medlemskontingent	» 4.500,00
Bidrag til fondet for myrundersøkelser (legat nr. 14)	» 600,00
Renter av legatkapitalen	» 12.193,87
Renter av legat nr. 14	» 1.028,94
Øvrige renteinntekter	» 1.874,32
Livsvarige medlemmers kontingent	» 1.000,00
Inntekter av tidsskriftet	» 3.853,72
	Kr. 283.033,11
Forsøksstasjonen på Mæresmyra	» 51.606,79
Forsøksanstalten i torvbruk	» 5.073,00

 Kr. 339.712,90

Det norske myrselskaps

Debet

Balanskonto

Aktiva :		
Legatmidlers konto :		
Anbrakt i obligasjoner	kr. 614.100,00	
» i bank	» 18.060,85	
		kr. 632.160,85
1 aksje i A/S Rosenkrantzgaten nr. 8		» 1.000,00
Anleggsverdier :		
Hovedkontoret, inventar	kr. 1,00	
Forsøksstasjonen på Mæresmyra ..	» 163.000,00	
Forsøksanstalten i torvbruk	» 13.000,00	
		» 176.001,00
Kassabeholdning og bankinnskudd :		
Hovedkontoret :		
Bankinnskudd, legat nr. 14	kr. 7.547,17	
» , grøftforsøkene	» 1.915,49	
» , disponibelt	» 11.809,03	
		» 21.271,69
Forsøksstasjonen :		
Bankinnskudd, avsetninger	kr. 7.956,82	
» , disponibelt	» 299,04	
		» 8.255,86
Kassabeholdning		» 1.200,07
Torvskolen :		
Bankinnskudd, avsatt i 1959 til husreparasjoner ..		» 1.000,00
Beholdningsverdier :		
Forsøksstasjonen på Mæresmyra	kr. 20.000,00	
Andel i Mære Samvirke­lag	» 60,00	
Andel i Gartnerhallen	» 20,00	
Andel i Sparbu Torvstrølag	» 10,00	
		» 20.090,00
		Kr. 860.979,47

Oslo,

DET NORSKE

Knut Vethe.

Revidert. Vi henviser til vår

Oslo, den

A/S REVISION.

hovedregnskap for 1960.

pr. 31/12 1960.

Kredit

Passiva:	
Legatkapitalkonto:	
C. Wedel-Jarlsbergs legat	kr. 24.421,63
M. Aakranns legat	» 5.881,78
H. Wedel-Jarlsbergs legat	» 11.776,96
H. Henriksens legat	» 74.821,22
Haakon Weidemanns legat	» 143.153,19
Professor Jon Lende-Njaas legat	» 10.628,16
Skogeier Kleist Geddes legat	» 8.716,80
Landbruksdirektør G. Tandbergs legat »	5.021,05
Musiker A. Juels legat	» 1.194,60
Bankier Johs. Heftyes legat	» 273.430,17
Ingeniør J. G. Thaulows legat	» 3.613,79
Direktør Olaf Røsbergs gave	» 3.304,12
Livsvarige medlemmers fond	» 25.433,75
Det norske myrselskaps fond for myr-undersøkelser	» 40.763,63
	kr. 632.160,85
Diverse avsetninger, se Forsøksstasjonens regnskap....	» 7.956,82
Avsetning, se Torvskolens regnskap	» 1.000,00
Disponible renter, legat nr. 14	» 7.547,17
Overført neste års drift (myrundersøkelsene)	» 10.000,00
Kapitalkonto:	
Saldo pr. 1/1 1960	kr. 201.925,94
+ Overført fra Vinnings- og tapskonto	» 388,69
	» 202.314,63

 Kr. 860.979,47

---

31. desember 1960.

21. januar 1961.

MYRSELSKAP

Aasulv Løddesøl.

revisjonsberetning av i dag.

21. januar 1961.

E. WULFF-PEDERSEN

Adm. direktør.

T. Walseng.

Statsaut. revisor.

Det norske myrselskaps

Vinnings- og

Debet

Driftsregnskap

Utgifter:	
Forsøksdrift på Mæresmyra	kr. 45.341,66
Spredte forsøk	» 2.196,98
Vedlikehold	» 6.325,42
Kontorhold m. v.	» 7.533,56
Lønninger	» 48.000,80
Analyser	» 454,35
Husreparasjoner m. v. ved forsøksstasjonen	» 5.443,79
Maskiner og redskaper	» 3.345,80
Inventar	» 720,42
Litteratur	» 247,09
Avskrevet grunnforbedring	» 940,80
Avsatt, Fornylseskonto	» 1.000,00

 Kr. 121.550,67

Debet

Balansekonto

Aktiva:	
Samlet bokført anleggsverdi	kr. 163.000,00
Beholdningsverdier	» 20.000,00
Andeler	» 90,00
Bankinnskudd (avsetninger)	kr. 7.956,82
Bankinnskudd	» 299,04
	<hr/> » 8.255,86
Kassabeholdning	» 1.200,07

 Kr. 192.545,93

Oslo,

DET NORSKE

Knut Vethe.

Revidert. Vi henviser til vår

Oslo, den

A/S REVISION.

forsøksstasjon på Mæresmyra.

tapskonto.

for 1960.

Kredit

Inntekter:		
Inntekter av gårdsdriften	kr.	37.517,55
Distriktsbidrag	»	950,00
Renter av C. Wedel-Jarlsbergs legat	»	588,48
Renter av H. Weidemanns legat	»	1.649,04
Betaling for utførte forsøk og bidrag til forsøksvirksomheten fra Norsk Hydro	»	4.000,00
Bidrag til forsøksvirksomheten fra Kali-Fordeling	»	700,00
Husleie (inklusive strømvavgift)	»	2.429,40
Renter av bankinnskudd	»	398,23
Andre inntekter, herunder diverse refusjoner og salg av 1 hest	»	3.374,09
	Kr.	51.606,79
Tilskudd fra Myrsekskapets hovedkasse	»	68.582,97
Overført fra kapitalkonto	»	1.360,91
	Kr.	121.550,67

pr. 31/12 1960.

Kredit

Passiva:		
Fornyelseskonto	kr.	1.606,82
Byggefond	»	6.350,00
	kr.	7.956,82
Kapitalkonto pr. 1/1 1960	kr.	185.950,02
÷ Overført Vinnings- og tapskonto	»	1.360,91
	»	184.589,11
	Kr.	192.545,93

31. desember 1960.

21. januar 1961.

MYRSELSKAP

Aasulv Løddesøl.

revisjonsberetning av i dag.

21. januar 1961.

E. WULFF-PEDERSEN

Adm. direktør.

T. Walseng.
Statsaut. revisor.

Det norske myrselskaps

Vinnings- og

Debet

Driftsregnskap

Utgifter:

Husreparasjoner, gjerder m. v.	kr.	2.797,99
Overført hovedregnskapet	»	2.275,01
	Kr.	<u>5.073,00</u>

Debet

Balansekonto

Aktiva:

Samlet bokført anleggsværdi	kr.	13.000,00
Bankinnskudd (avsatt i 1959 til husreparasjoner)	»	1.000,00
	Kr.	<u>14.000,00</u>

Oslo,

DET NORSKE

Knut Vethe.

Revidert. Vi henviser til vår

Oslo, den

A/S REVISION.

forsøksanstalt i torvbruk.

tapskonto.

for 1960.

Kredit

	Inntekter:	
Forpaktningsavgift vedk . torvstrødriften	kr.	5.073,00

 Kr. 5.073,00

---

pr. 31/12 1960.

Kredit

	Passiva:	
Kapitalkonto	kr.	13.000,00
Disponibelt for husreparasjoner	»	1.000,00

 Kr. 14.000,00

---

31. desember 1960.

21. januar 1961.

MYRSELSKAP

Aasulv Løddesøl.

revisjonsberetning av i dag.

21. januar 1961.

 E. WULFF-PEDERSEN
 Adm. direktør.

 T. Walseng.
 Statsaut. revisor.

Forsøksstasjonens utgifter i 1960 har vært kr. 121.550,67 mot kr. 115.658,37 i 1959, det er en økning stor kr. 5.892,30. Det er postene «Husreparasjoner» og «Maskiner og redskaper» som er økt mest i regnskapsåret, men også lønninger og noen andre poster er gått opp en del. På den annen side er utgiftene under posten «Forsøksdrift på Mæresmyra» gått ned med ca. kr. 2.800,—.

Forsøksanstalten i torvbruk har også i 1960 hatt en del utgifter til husreparasjoner, gjerdehold o. l., tilsammen kr. 2.797,99. Dette er ca. kr. 1.700,— mer under denne spesielle posten enn i 1959. På den annen side er avgifter p. gr. a. den i fjor innkjøpte «Torvskoletomten», og innkjøp av den nevnte tomten, ikke med på regnskapet for siste år. De samlede utgifter her er av den grunn noe mindre i 1960 enn det foregående år, nemlig kr. 1.298,60.

Formuestillingen.

Pr. 31/12 1960 var legatkapitalen kr. 632.160,85 mot kr. 628.542,26 pr. samme dato i 1959, det er en økning, stor kr. 3.618,59, og som fordeler seg slik: Kr. 237,50 er kursdifferanse ved uttrekking av og kjøp av nye obligasjoner, kr. 1.781,09 er statuttmessige tillegg til selskapets legater, kr. 1.000,00 er i henhold til statuttene tillagt «Livsvarige medlemmers fond» og kr. 600,00 er gaver som er tillagt «Det norske myrselskaps fond for myrundersøkelser». Selskapets øvrige aktiva utgjør i alt kr. 228.818,62, som er kr. 11.388,69 mer enn ved slutten av forrige regnskapsår. Den største delen av dette beløpet, nemlig kr. 10.000,00, skyldes at det i 1960 er mottatt større beløp enn vanlig under inntektsposten «Refunderte utgifter vedk. myrundersøkelser og myrinventering», og ovennevnte beløp er overført til neste års drift (myrundersøkelser). For øvrig er avsetningene på Forsøksstasjonens regnskap økt med kr. 1.000,00, som er innkommet ved salg av en hest. Resten av økningen under øvrige aktiva, nemlig kr. 388,69, er overført kapitalkonto. Myrselskapets samlede aktiva pr. 31/12 1960 utgjør kr. 860.979,47.

KORT MELDING OM VÆR OG ÅRSVEKST VED DET NORSKE MYRSELSKAPS FORSØKSSTASJON PÅ MÆRESMYRA I ÅRET 1960.

Ved inngangen til året 1960 var det mildt vær med regn og sludd, og det var ikke nevneverdig med tele i myra. Etterjulsvinteren var nedbørfattig, og det vekslet mellom regn, sludd og snø, og lange tider var det bar jord og kaldt, så det ble gode vilkår for tele i jorda. De første fire måneder av året 1960 hadde bare 115 mm nedbør, det